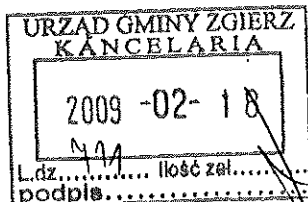

Zarząd
Województwa Łódzkiego

PR.III.7321-15/2009

ZS (P. Gilek)
ok. H. G. (P. Wójcik)
18. 02. 2009
Łódź, dnia 9 lutego 2009 r.

Pan
Dariusz Orlikowski
Prezes Zarządu
Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” SA

W odpowiedzi na pismo z dnia 13.01.09 r. znak DN-DBZ-001-2/2009 opiniuję negatywnie możliwość zagospodarowania złoża węgla brunatnego „Rogóżno” w gm. Zgierz, przy zastosowaniu metody odkrywkowej.

Eksploatacja złoża tą metodą wywoła negatywne skutki, które doprowadzą do dewastacji środowiska i krajobrazu oraz całkowitej zmiany funkcji północnych terenów gm. Zgierz, które od czasów przedwojennych wykorzystywane są na cele rekreacyjne, będąc jednocześnie elementem tzw. „zielonego pierścienia” wokół aglomeracji łódzkiej i tworzącego się łódzkiego obszaru metropolitalnego.

Obszar ten w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” oraz „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zgierz” wskazany jest do rozwoju funkcji uzdrowiskowej z wyspecjalizowanym ośrodkiem rekreacyjnym Rogóżno.

Proponowane przez Zarząd Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” Spółka Akcyjna przedsięwzięcie spowoduje:

- **Naruszenie bilansu wodnego.** Wystąpi znaczne obniżenie zwierciadła wód podziemnych na dużym obszarze z powodu odwadniania odkrywki. Całe złożo położone jest w granicach zbiornika wód podziemnych jurajskich: zbiornik (J₃) Stryków (402) a północny fragment złoża w granicach kredowego zbiornika wód podziemnych: zbiornik C₁₁ Niecka Łódzka (401). Należy nadmienić, że na terenie aglomeracji łódzkiej występował lej depresyjny wytworzony w wodach kredowej Niecki Łódzkiej, obecnie lej ten się wypłyca a działalność górnicza może przyczynić się do jego ponownego powiększenia.
- **Zmiany w sieci hydrograficznej.** Można przewidywać, że zmianie ulegnie sieć hydrograficzna (wystąpi konieczność przełożenia rzek, ich regulacji i uszczelniania, budowy rowów i kanałów odprowadzających wody powierzchniowe). Zgodnie z Wojewódzkim Programem Małej Retencji w granicach złoża Rogóżno zlokalizowane są 3 projektowane zbiorniki retencyjne: Kotowice o pow. 7,5 ha, Katarzynów II o pow. 2,3 ha oraz Besiekierz o pow. 1,4 ha.
- **Zmiany w przyrodzie i krajobrazie.** Utrata walorów przyrodniczo – krajobrazowych może stawiać pod znakiem zapytania celowość tworzenia nowych form ochrony przyrody. Rozpoczęcie eksploatacji złoża przyczyni się do przzerwania ciągłości struktur przyrodniczych tworzących „System obszarów chronionych województwa”. Ponad połowa złoża (zachodnia część) położona jest w granicach proponowanego Sokolnicko – Piątkowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – („Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”).

W odległości około 3 km na północny – wschód od granic złoża położony jest projektowany obszar Natura 2000 siedliskowy „Silne Błota”. Na południowy – wschód od złoża, w odległości około 1,7 km położony jest rezerwat przyrody „Grądy nad Moszczenicą”. Od strony południowo – zachodniej ze złożem graniczy projektowany zespół przyrodniczo krajobrazowy „Dolina Czarniawki koło Białej”, a w odległości około 2,5 km kolejny projektowany zespół przyrodniczo krajobrazowy „Źródła Cieku Szkolnego” i w odległości około 4,6 km projektowany zespół przyrodniczo krajobrazowy „Źródła Ciosenki”.

Budowa kopalni może spowodować konieczność wykarczowania lasów co przy najniższej lesistości województwa w kraju i niekorzystnym bilansie wodnym może przyczynić się do pogłębienia występującego w regionie łódzkim zjawiska stepowienia.

- **Degradacja powierzchni ziemi i gleb.** Odkrywkowa eksploatacja przyczyni się do nieodwracalnych zmian rzeźby terenu, powstawania zwałowisk, głębokich wyrobisk, niszczenia pokrywy glebowej. Zostaną zniszczone kompleksy dobrych jakościowo gleb, stanowiące bazę dla rozwoju rolnictwa a te, które pozostaną ulegną prawdopodobnie zasoleniu.
- **Zagrożenie dla dóbr kultury.** Złoże znajduje się na obszarze Łęczyckiego Podregionu Kulturowego, jednego z pięciu wyróżniających się regionów historycznych w województwie łódzkim („Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”) świadczących o tożsamości regionalnej, gdzie należy w sposób szczególnie staranny chronić materialne i niematerialne przejawy kultury ludowej. Podjęcie działań eksploatacyjnych przyczyni się do dewastacji dóbr kultury podlegających bezwzględnej ochronie takich jak:
 - zabytkowe kościółki drewniane we wsiach Biała (XVIII w.) i Gieczno (1 ćw. XVIII w.), reprezentatywne w skali województwa i uznane za najcenniejsze i kształtujące tożsamość miejsca. Ujęte w „Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim” na lata 2008 – 2011 (Uchwała Nr X/186/07 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 czerwca 2007 roku) wraz z obiektami położonymi w gminie Stryków, Głowno i Ozorków tworzą unikatowy krajobraz kościółków zgierskich,
 - koncentracja stanowisk archeologicznych wg Archeologicznego Zdjęcia Polski w północnej i środkowej części gminy,
 - park (1 ćw. XX w.) w **Dzierżanej**, dom drewniany (pocz. XX w.) w **Giecznie**, drewniany dom (1.70.XIX w) w **Besiekierzu – Górzewo**, murowany dwór (XIX w.) i park (XIX w.) w **Kęblinach**.
- **Problemy w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji.** W rejonie wsi Celestynów po zachodniej stronie złoża, w odległości około 0,5 km przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dąbrówka – Łęczyca – Kutno oraz zlokalizowana jest stacja redukcyjno – pomiarowa. W rejonie złoża planowany jest przebieg trasy linii energetycznej 110 kV relacji Zgierz – Kutno. Przez obszar analiz przebiegają dwie ważne w układzie regionalnym drogi wojewódzkie nr 708 i 702. Droga nr 708 Ozorków - Warszycy – Stryków – Brzeziny jest wpisana do Indykatywnego Planu Inwestycyjnego dla województwa łódzkiego do realizacji w pierwszej kolejności w okresie finansowym 2007-2013 (przygotowywana jest dokumentacja techniczna, szacunkowy koszt realizacji - 134,5 mln zł). Droga nr 702 Zgierz – Piątek – Kutno jest objęta WPI w ramach RPO WŁ na lata 2007 – 2013. W przypadku realizacji odkrywki węgla brunatnego obie te drogi na dużych fragmentach stracą ciągłość i będą musiały być przełożone – wybudowane od nowa co nie jest łatwe w terenach zurbanizowanych. Ponadto w rejonie terenów objętych badaniami planowany jest jeden z wariantów przebiegu kolei międzyregionalnej Łódź – Kutno, uwzględnionej do realizacji w latach 2021 – 2030 zgodnie z „Master Planem dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku”.

Realizacja odkrywki węgla brunatnego przerwie lub zakłóci przebieg dróg powiatowych (5109E, 5108E, 5106E, 5107E) i gminnych. Przerwany zostanie historyczny ciąg komunikacyjny Łódź – Zgierz – Kutno i Ozorków – Brzeziny i zmniejszy się możliwość realizacji kolei międzyregionalnej Łódź – Kutno – Bydgoszcz .

Ponadto informuję, że gmina Zgierz zgłosiła wniosek do aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” o uwzględnienie miejscowości Rogóźno jako obszaru uzdrowiskowego ze względu na walory klimatyczne wywołane, między innymi, przez wysad solny oraz występowanie wód mineralnych i termalnych. Gmina podjęła już czynności formalne dla utworzenia strefy uzdrowiskowej oraz rozpoczęła starania o wykonanie badań geologicznych. Został także powołany Park Naukowo – Technologiczno – Przemysłowy dla realizacji celów badawczych i budowy infrastruktury otoczenia biznesu właściwego dla rozwoju uzdrowiska.

W założeniach do aktualizacji „Planu województwa...” przyjęto, że jednym z kierunków działań w ramach celu strategicznego „Kształtowanie tożsamości regionalnej w oparciu o walory przyrodnicze, kulturowe i turystyczne regionu” będzie rozwój turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej opartej o Centrum Turystyki Medycznej w Łodzi oraz strefę uzdrowiskowo – wypoczynkową kształtowaną od Uniejowa i Poddębic, poprzez kompleks rekreacyjny Tkaczewska Góra i miejscowości letniskowe Grotniki, Rosanów, Sokolniki - Las, do Rogóźna. Przewiduje się, że strefa ta mając wybitnie ponadlokalny charakter, wpłynie na poprawę atrakcyjności województwa i przyczyni się do wzmocnienia jego konkurencyjności.

W ekspertyzie wykonanej na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego „Bilans polskich surowców mineralnych (energetycznych, metalicznych, chemicznych i skalnych) kierunki polityki przestrzennej w zakresie wykorzystania złóż, problemy ochrony złóż i terenów eksploatacyjnych – rekomendacja dla Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju” (Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Kraków2008), **złoże węgla brunatnego „Rogóźno” nie znalazło się na liście ważniejszych niezagospodarowanych złóż surowców, które proponuje się uznać za strategiczne dla przyszłego rozwoju gospodarczego kraju.** Występuje ono jedynie na liście złóż soli kamiennej o zasobach bilansowych szacowanych na około 8,6 mld ton.

Przedstawione uwarunkowania i argumenty przemawiają za negatywnym zaopiniowaniem wniosku Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” S. A. w sprawie ujęcia w aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” możliwości zagospodarowania złoża węgla brunatnego „Rogóźno”.

Nie ma natomiast przeciwwskazań dla wykorzystania energii geotermalnej wysadu solnego „Rogóźno”, co zgodne jest z kierunkami zagospodarowania proponowanymi przez gminę Zgierz oraz przyjętymi kierunkami działań w założeniach do aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”.

Członek Zarządu
Elżbieta Hibner

Otrzymuje:

1. Minister Środowiska
2. Wójt Gminy Zgierz
3. a/a